

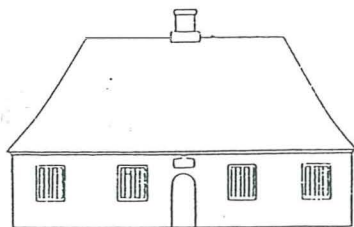
46.4

HVIDOVRE

Lokalhistoriske Selskab



HVIDOVRE
LOKALHISTORISKE
SELSKAB
RÝTTERSKOLEN
HVIDOVRE KIRKEPLADS 1
2650 HVIDOVRE
TELEFON 31 47 34 44



Historiens Hus Hvidovre
Alarmpladsen 3
Avedøreløjen
2650 Hvidovre

13. ÅRGANG NR.3. september 1995.

INDHOLD

Udgiver:
Hvidovre Lokalhistoriske Selskab.
Rytterskolen
Hvidovre Kirkeplads 1
2650 Hvidovre
Telefon :31 47 34 44.

Der vil være enkelte artikler, der relaterer til vort forsidebillede og bagsidebillede.
Ligeså vil der være artikler, der er indsendt af vore medlemmer.

Redaktion:
Dan Olsen ansvarshavende redaktør.
Ejgil Jørgensen
Kjeld Jørgensen
Historiens Hus Hvidovre
Alarmpladsen 3
Avedørelejren
2650 Hvidovre

Eftertryk tilladt mod tydelig kildeangivelse.

Artikler og oplysninger af lokalhistorisk art modtages gerne til eventuel optagelse i bladet.
Anonyme henvendelser besvares ikke.

Post skal sendes til vor adresse på Rytterskolen.

Hvidovre Kommunes Lokalhistoriske Arkiv Medborgerhuset
Hvidovrevej 280 2650 Hvidovre
Tlf. 36 39 21 80

Åbningstid: tirs - onsd kl. 13-16
torsd. kl. 16-19

ISSN nr. 0902-3046

Artikler:
På side 3 fortæller Lone Holden om dengang sommerferien blev "opfundet" og om hvordan den førte til øgede familiesammenhold.

Poul Sverrild fortæller om de bevægede 4 maj dage i 50 året for befrielsen af den tyske besættelse. Læs side 8 og 9.

Købmand Søren Kudsk har sendt os et meget fint og langt brev om hvordan det var at være købmand ude ved stranden fra 1926 til 1977. Det har Lone Holden redigeret til en flot artikel. Læs side 10 til 12.

Siden sidst har vi været på en fin fin udflugt til Lejre. Læs side 13.

Vore aktiviteter for september og resten af 1995 kan i læse om på side 13.

Omegnens Kirker fik en hård behandling af Svenskerne da Kongen Karl Gustav i 1658 belejrede København. Læs side 14 og 15 om hvordan de huserede.

Forside:
Billede af Købmand Kudsk's barndomshjem Søstjernevej 15 i Hvidovre.

Bagside:
Her kan vi se hvordan området ser ud i dag - der er sket store forandringer.

FERIETID VAR FAMILIETID

Sommerferie i 1950-60'erne set gennem en Hvidovrepige, -mor og -bedstemors øjne.

Af Lone Holden.

Asger Sverrild (Ulla og arkivar Poul Sverrilds 12-årige søn) skulle engang have givet udtryk for, at han godt kunne tænke sig at blive vinduespudder for at kunne kigge ind gennem vinduerne og se, hvordan andre mennesker lever. Umiddelbart virker det pudsigt og også lidt morsomt, at et barn fra et akademisk miljø vil være vinduespudder, men hvis man tager begrundelsen for erhvervsvalg alvorligt, er det egentlig ikke en verden særlig fjern fra faderens. At bevare, undersøge og videreformidle hvordan andre menneskers liv tager sig ud, er jo netop dét, faderen beskæftiger sig med.

På Hvidovre Lokalhistoriske arkiv har jeg igennem længere tid udskrevet båndinterview fra 1985 med beboere i kommunens efterkrigstids almennyttig boligbyggeri. Det er et arbejde, som tager meget lang tid, men det er bestemt ikke kedeligt, for der er ikke to menneskers liv, som er ens.

Denne artikel om ferielivet er blot et lille indblik i ét af de mange emner, som beretterne kommer ind på om livet i

1950-60'erne. Citaterne er ikke ordrette, men omformulerede for at gøre teksten læsevenlig.

Hanne Larsen (f. 1948):

"Som mindre var min bror og jeg hovedsagelig på ferie på landet hos min mormor og morfar i Viby på Sjælland, og der var vi gerne i 14 dage. Og så havde vi 14 dages ferie sammen med vores far og mor. 8 dage hvor vi var på telttur et eller andet sted, Gilleleje, Hundested og sådan nogle steder. De andre 8 dage var vi gerne på Fyn hos min farmor og farfar. Da vi blev større, tog vi fast på telttur i 14 dage, og når den sommer så var gået, snakkede vi altid om, hvor vi skulle tage hen næste år? Vi har været rundt i hele Danmark. Jeg har været på Læsø, Sæby et par gange, Sønderjylland, Bornholm, Lemvig og Silkeborg. Jeg har faktisk set temmelig meget af Danmark. De eneste steder, jeg ikke har været, er Anholt og Samsø. Det første år vi cyklede, var vi i Sæby. Det vil sige, vi tog båden fra København til Ålborg, og så cyklede vi fra Ålborg til Sæby, og teltet fik vi sendt over med sådan en fragtdamper. Da vi så kom til Sæby, kunne vi altså bare ikke få vores telt, før de havde holdt middagspause. Da vi så skulle hjem, så skulle teltet pakkes ned og sendes af sted, men vi skulle nå en båd fra Ålborg allerede klokken 12, så vi havde travlt. Så min far og mor sendte os, min bror og jeg, af sted på cykel og fortalte hvilken vej, vi skulle køre. Min bror og jeg sagde til os selv, at vi i hvert fald ikke skulle være skyld i, at vi ikke nåede båden, så vi knoklede

bare derud ad. Da min far og mor så syntes, at de havde cyklet meget langt, kunne de ikke forstå, de ikke havde cyklet os op, og så blev de jo pludselig noget nervøse for, om vi var kørt den forkerte vej. Men så stoppede de op og spurgte nogen mennesker ved vejen, om de havde set to børn på cykel. Jo, de havde set en bette pige med en gul bold, og det var altså min bold, for jeg havde købt en bold på min ferie, og den var bag på bagagebæreren. Og så vidste de jo, at vi var derude et sted, så de kunne godt sætte tempoet op. Så der havde vi altså kørt virkelig stærkt for ikke at være skyld i, at vi ikke nåede båden. Der er altså noget med 50 km, så det er en meget pæn cykeltur. Men vi cyklede meget. Vi har også cyklet hjem til min mormor og morfar ved Viby, som også er en meget pæn cykeltur."

Ulla M. Pedersen (f. 1910) var gift med en gartner, som kun havde en uges ferie, og den tilbragte parret sammen med deres tre børn, to drenge og en pige, hjemme ved forældrene på Århuseggen.

"Hvert år var vi på ferie i Jylland, for både mine forældre og min mands forældre boede i Jylland. Det var jo børnenes bedsteforældre, ikk'? De første mange år havde min mand kun 8 dages ferie. Vi sejlede med båden inde fra København om aftenen, og så var vi i Århus om morgenen. Vores forældre boede lige udenfor Århus, det var rigtig på landet ikk'? Der var noget, der hed ferietog dengang, og min

Yngste søn var ikke mere end 7 år, da han blev sendt med ferietog til Århus sammen med de andre børn. Jeg tror ikke, det kostede noget, så var han derover hele ferien, det var jo en stor oplevelse. Det var sådan en tradition, når man havde familie i Jylland."

Men traditionen gik også den anden vej, for hver sommer fik Erna K. Thomsen (f. 1904) i Hvidovre nemlig besøg fra Århus af sin datters børn, pigerne, Anna, Vibe og Rethé, fødte i årene 1952-57.

"Den første feriedag stillede de nede ved båden, den sejlede om dagen dengang, så var de her om aftenen, og så havde jeg dem i seks uger. Det var dejligt, og så var det jo en afveksling. De legede, når de var her (Bredalsparken), der var jo masser af plads at lege på her. De boede ganske vist i en dejlig stor lejlighed, men udenfor var det bare gaden, de kunne lege på, det var jo ikke så sjovt. Her kom de dårligt nok ind ad døren, før de var nede på legepladsen. Og der var de så, til de skulle spise, og så ellers ned igen. De havde det dejligt her, der er jo plads at lege på her. Det var der jo ikke derovre. Så var det også spændende at komme til København. Vi tog i Zoologisk Have, det kunne sommetider være en hel tortur, når man skulle have sådan tre "fyre" med. Jeg havde en sparekasse, som jeg kom småpenge i, som vi så skulle have at more os for i ferien, så det første de skulle, når de kom herover var at tælle alle de

her penge. Det var jo så sjovt. Når vi skulle i Tivoli, bestemte jeg jo over de her penge, og de syntes ikke, de fik noget for pengene. Så sagde jeg til dem: 'Det er egentlig også forkert.' Så delte vi dem i tre bunker, så kunne de selv bestemme, hvad de ville have for de penge. Og det gik også udmærket, men så var de blevet så nærige, så skulle de have noget andet for pengene, for ellers fik de alt for lidt for dem. Der var jo så mange! Der var såmænd ikke så mange. Men vi havde det hyggeligt sammen."



Da sommerferien blev indført i Danmark blev familiesammenholdet styrket og dyrket

4. maj

- det store
befrielsesjubilæum

Den heftige debat om laserstrålen ved den jyske vestkyst var langt væk, da Hvidovre fejrede sit befrielsesjubilæum ved Rytterskolen den 4. maj om aftenen i år.

Lokalhistorisk Arkiv var på Hvidovre Kommunes vegne ansvarlig for det store arrangement, der blev begunstiget af det smukkeste aftenvejr, som dette forår har kunnet byde på.

For en lille institution, som arkivet, var befrielsesjubilæet med alle dets lokale aktiviteter en stor mundfuld.

Den centrale begivenhed var genindvielsen af monumnet over vores faldne under Besættelsen. Der skulle skabes enighed om stenens flytning fra stien mellem rådhuset og Medborgerhuset til hjørnet af Rytterskolens have. Stenen skulle

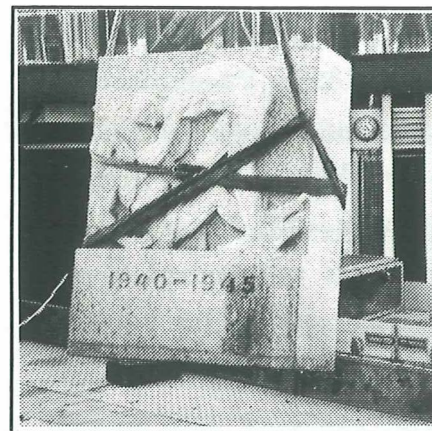
flyttes, der skulle laves et klæde til afsløringen, og der skulle arrangeres en festaften, der markerede aftenens særlige følelsesregister.

Med bistand fra mange sider lykkedes det at sammensætte et program, der både var festligt og højtideligt, og de mellem 500 og 600 fremmødte fik en stemningsfuld aften.



Til markering af jubilæet stod arkivet også for udgivelsen af en bog om Hvidovre-kompagniets historie. I samklang med bogen blev der også produceret en video-film om ét af

Hvidovre-kompagniets medlemmer, Helge Wiese. Disse to produkter har arkivets medarbejder, Hans Thomsen, udarbejdet.

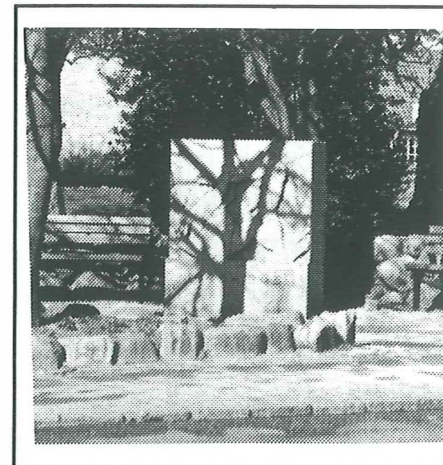


Yderligere satte arkivet en lille udstilling om besættelsesårene op i Rytterskolen. Udstillingen blev over en 14-dages periode besøgt af flere end 500 gæster, og arkivet er taknemmelig for den velvillige interesse, som blev udtrykt af de Hvidovre-borgere, der udlånte materiale til udstillingen.

Endelig blev der organiseret en skoletjeneste i forbindelse med udstillingen. Her kunne skoleklasser fra Hvidovre se udstillingen og få en snak og en introduktion til Besættelsens hverdagsliv fra de "kustoder",

som Lokalhistorisk Selskab stod for. Det væsentligste krav til kustoderne var, at de skulle have en klar erindring om tilværelsen under Besættelsen.

Til undervisningen havde arkivet også trykt et lille kompendium med nuværende Hvidovre-borgeres erindringer fra besættelsesårene.



Det har været en stor mundfuld for arkivet, især da det kom lige ovenpå vinterens egnspejl, De Grænseløse, som også trak voldsomt på arkivets ressourcer.

Poul Sverrild

IKKE EN DANS PÅ ROSER

Af Lone Holden

I 1920 blev Søren Kudsk født på Søstjernevej 15 i Hvidovre i et hus, som blev bygget omkring 1850. På daværende tidspunkt drev forældrene gartneri sammen, men da Søren Kudsk's mor syntes, at det var alt for hårdt, foreslog hun, at der blev indrettet en butik i deres bolig, som hun så kunne tage sig af i stedet for. Søren Kudsk's far var med på ideen, og i 1926 kunne moderen så efter en del ombygning begynde en tilværelse som købmand. Det var en selvfølge, at Søren Kudsk hjalp til i forretningen, og det, som var allervigtigst, var, at varerne blev bragt ud til kunderne, selv om der var et hav af andre arbejdsopgaver, som også skulle passes. Efter skoletid skulle der tappes petroleum i 1 liters flasker, desuden skulle der vejes korn, sukker og mel af. Og før der blev indlagt elektricitet i 1936, skulle der males kaffe ved håndkraft - "Kaffemøllen skulle drejes 52 gange for 125 gr. kaffe," skriver Søren Kudsk bl.a. i sit brev skrevet den 18.3.1995 til Dan Olsen. Varer, som skulle holdes kølige f.eks. smør og pålæg, blev placeret på store omvendte lerskåle, som stod i fade med vand. Belysningen var med petroleumslamper - "Det værste der kunne ske var, om lamperne grundet iltmangel begyndte at ose," skriver Søren Kudsk andetsteds i sit førømtalte brev. For det krævede flere

dages hårdt arbejde med finpudsning bagefter. Forretningens kunder husker Søren Kudsk bedst fra krigens tid, hvor der var problemer med bl.a. tobaksvarerne. "Der har aldrig været rationeringer på tobaksvarer, og alle mente jo de fik for lidt. Vi havde kundebog, hvor faste kunder blev krydset af. Alligevel undgik vi ikke at blive anmeldt til politiet af en utilfreds ryger, men anklagen blev hurtig afvist." Og med hensyn til de andre varer var der problemer med at fravriste rationeringsmærkerne fra de kunder, "der gerne ville have en ekstra ration."

Som voksen fortsatte Søren Kudsk købmandslivet. "I 1953 blev jeg gift med en svensk pige fra Dalerne. Vi boede den første tid ved forretningen Søstjernevej 15, men begyndte at planlægge en villa med forretning. Regeringen ville gerne have gang i byggeriet med beboelse og forretning. For at lokke igangsættere til, blev der lavet ejendomslettelse for 20 terminer og billige statslån til 2% for bygninger indtil 100 kvadratmeter. Alt gik godt, vi skrev kontrakt med staten. En dygtig Hvidovre-arkitekt tegnede huset, som vi ville have det, lokale murer og tømrer gik i gang, og august 1957 blev varerne fra forretningen Søstjernevej 15 flyttet til Hvidovre Enghavevej 21. Men så et år efter kom det første chok, regeringen ophævede efter 2 terminer den kontrakt, vi havde på ejendomsskattelettelse i 20 terminer. Yderligere eet år efter, hævede regeringen den kontraktlige rente fra 2% til 4%. Forretningsmæssigt kom der også en meget hård lov for

os. Varerne var kommet ind i en meget voldsom prisstigningsbølge. Loven påbød, at prisstigninger måtte ikke lægges på allerede indkøbte varer, det vil sige, at vi fik jo ingen fortjeneste til at købe nye dyrere varer for." Selv om der konstant opstod nye problemer, og det ikke blev lettere at drive forretningen, lukkede Søren Kudsk og hans hustru først butikken i 1977, hvor de solgte ejendommen til Hvidovre Kommune. Afslutningsvis skriver Søren Kudsk om sin hustru, at hun "har været med hver eneste dag, selv om hun aldrig har været glad for forretningen." Og med hensyn til de mange andre små selvstændige købmandsfamilier, som har måtte dreje nøglen om, efterhånden som supermarkederne har overtaget næsten al handel af dagligvarer, mener Søren Kudsk, at familierne har fået både "en lettere og bedre betalt tilværelse" ved almindeligt lønarbejde.



Søren Kudsk 75 år ved billedet af den første købmandsbutik fra 1926

Siden sidst.

Den 4. maj - 50 året for befrielsen fra den tyske besættelse af Danmark blev fejret i hele landet og i særdeleshed i Hvidovre. Der var fra kommunen og arkivet ikke sparet på gode ideer som blev bragt til udførelse. Hvor må det have været et slæb at få alt til at virke perfekt. Også medlemmer fra Lokalhistorisk Selskab var på stikkerne for at få alt på plads. Hermed en stor tak til **alle** medvirkende.

Vor udflugt til Lejre den 27. maj blev en stor succes idet der var 36 deltagere der fik en dejlig dag ud af det. Der blev optaget video fra turen som vi viser efter vor generalforsamling så alle kan se hvor godt det var.

4 medlemmer var sammen med den arkæologiske forening "Tværpilen" med til Hvidovre aktiv ferie, hvor vi i fire dage med udgangspunkt i Rytterskolen havde 14 børn fra Hvidovre skoler med til udflugter til Ole Rømer museet - Vikingebyen i Risby - Nationalmuseet - Absalons borg under Christiansborg - Vedbæk fundene og meget mere. Vi havde det pragtfuldt og ungerne ligeledes - Vi prøver igen næste år.

Aktiviteter.

Vi har været meget heldige at få Svend Olsen fra Brønshøj Lokalhistorisk forening til at holde foredrag mandag den 18. september kl. 19³⁰ i biblioteks caféen. Det bliver lokalhistorie der er foregået i Københavns omegn. Titlen er "fra landsby til storby". Svend Olsen viser billeder fra historisk tid. Kom i god tid og få en god plads. Alle er velkommen. Resten af året følger vor aktivitetsliste.

LANDSBYKIRKER I FRONTLINIEN.

Svensker krigen 1658 - 60 under forberedelsen til stormen på København var omegnens kirker udsat for et utroligt stort hærværk og røveri.

Præsten Henrik Madsen Wallensbech, født ca.1630 i Vallensbæk, opholdt sig i København under belejringen og har i sin "Diarium obsidinis" (dagbog om belejringen) omtalt nedbrydningen af kirkerne i Brøndbyøster, Hvidovre, og Rødovre. Under datoen 5.november 1658 omtaler han ankomsten af den hollandske flåde *¹ og efter det følgende vers:

Tvende bønder her indkommer,
sagde svecus sidst i sommer,
deres kirke har nedbrudt.

beretter han om de tre kirker.

Brøndbyøster kirke.

Da soldaterne intet fandt af værdi, omdannede de den til hestestald, hvilket den var i 22 måneder.

Præsten for denne kirke, Niels Christensen hørte om soldaternes plyndringer, gravede i stor hast kirke sølvet ned på en mark i Avedøre. Han døde i 1658, men nåede at betro sig til sin karl, Oluf Mikkelsen, der gravede tingene frem efter krigens afslutning. Både alterstagerne og kalken, der blev skænket til kirken i 1575, bruges den dag i dag i kirken.

Da Svenskerne forlod Brøndbyerne, skrev en samtidig borger "hele sognet er ruineret, huse bortbrændt og alle bragt til tiggerstaven". De bønder, der sammen med deres familier havde overlevet krigen, måtte "løbe land og rige rundt som stoddere og tryglere og leve af guds almisse for ikke helt at forhungre". Endvidere var der udbrudt svindsotepedemi*² og de der blev tilbage måtte klare sig som de nu kunne.

*¹ Den hollandske flåde, der undsatte det belejrede København, var under kommando af Jacob Obdam. Han er mindet med en vej i Sundby. *² Tuberkulose.

Hvidovre kirke.

Denne kirke blev meget stærkt beskadiget. Det berettes i 1660, at kirken er blevet helt ruineret, således at der ikke kan holdes prædiken og gudstjeneste i den, men at de kirkelige tjenester må forrettes på marken.

Det blev krævet, at kirken skulle være sat i stand inden vinteren, således som det står skrevet i beslutningen herom: "Besluttet at Hvidovre kirkes bygning skal foretages, og inden vinteren forfærdiges, om det nogenledes kan være muligt, medmindre menigheden denne vinter over kan hjælpe sig i det hus som præsten Hr. Bent Olufsen er opbyggt. Kirken skal bygges på det sted, som den tilforn stod, og hvis af muren, som endnu står, dertil at bruges, med hvis sten og kalk, som der findes brugeligt er".

Rødovre kirke.

Den daværende præst Niels Sørensen, skrev i sit brev til kongen den 6.august 1660, at svenskerne "ikke forskånede Guds Tempel, men jammerligen til grund devasteredes og ødelagdes".

Beboerne blev den 10.august beordret til at søge til kirke i Brønshøj. Kirken blev genopbygget i 1664. Tegning til den nye kirke blev udført af kongens bygmester, Albertus Mathiesen, og murermester Troels Steffensen udførte arbejdet.

Det samme år blev Rødovre anneks til Brønshøj sogn.

Brønshøj Kirke.

Led stor skade, det var her svenskerne oprettede en kæmpe stor lejre på bakkeskråningerne med barakker og telte, lejren var større i omkreds end København. Kirken blev brugt til ammunitionsdépôt og til fremstilling af de første håndgranater, der ikke bare eksploderede, men hang fast på det de ramte.

Tårnby kirke blev ligesom Gladsaxe kirke skånet for ødelæggelser, det siges at Karl Gustav brugte dem. Kilder: Jul.Pedersen, V Møller, John F.Ekvall m.flere. Sammendrag af Sv.Olsen juli 1994, redigeret af Dan Olsen.

LANDSBYKIRKER I FRONTLINIEN.

Svensker krigen 1658 - 60 under forberedelsen til stormen på København var omegnens kirker udsat for et utroligt stort hærværk og røveri.

Præsten Henrik Madsen Wallensbech, født ca.1630 i Vallensbæk, opholdt sig i København under belejringen og har i sin "Diarium obsidinis" (dagbog om belejringen) omtalt nedbrydningen af kirkerne i Brøndbyøster, Hvidovre, og Rødovre. Under datoen 5.november 1658 omtaler han ankomsten af den hollandske flåde *¹ og efter det følgende vers:

Tvende bønder her indkommer,
sagde svecus sidst i sommer,
deres kirke har nedbrudt.

beretter han om de tre kirker.

Brøndbyøster kirke.

Da soldaterne intet fandt af værdi, omdannede de den til hestestald, hvilket den var i 22 måneder.

Præsten for denne kirke, Niels Christensen hørte om soldaternes plyndringer, gravede i stor hast kirke sølvet ned på en mark i Avedøre. Han døde i 1658, men nåede at betro sig til sin karl, Oluf Mikkelsen, der gravede tingene frem efter krigens afslutning. Både alterstagerne og kalken, der blev skænket til kirken i 1575, bruges den dag i dag i kirken.

Da Svenskerne forlod Brøndbyerne, skrev en samtidig borger "hele sognet er ruineret, huse bortbrændt og alle bragt til tiggerstaven". De bønder, der sammen med deres familier havde overlevet krigen, måtte "løbe land og rige rundt som stoddere og tryglere og leve af guds almisse for ikke helt at forhungre". Endvidere var der udbrudt svindsotepedemi*² og de der blev tilbage måtte klare sig som de nu kunne.

*¹ Den hollandske flåde, der undsatte det belejrede København, var under kommando af Jacob Obdam. Han er mindet med en vej i Sundby. *² Tuberkulose.

Hvidovre kirke.

Denne kirke blev meget stærkt beskadiget. Det berettes i 1660, at kirken er blevet helt ruineret, således at der ikke kan holdes prædiken og gudstjeneste i den, men at de kirkelige tjenester må forrettes på marken.

Det blev krævet, at kirken skulle være sat i stand inden vinteren, således som det står skrevet i beslutningen herom: "Besluttet at Hvidovre kirkes bygning skal foretages, og inden vinteren forfærdiges, om det nogenledes kan være muligt, medmindre menigheden denne vinter over kan hjælpe sig i det hus som præsten Hr. Bent Olufsen er opbyggt. Kirken skal bygges på det sted, som den tilforn stod, og hvis af muren, som endnu står, dertil at bruges, med hvis sten og kalk, som der findes brugeligt er".

Rødovre kirke.

Den daværende præst Niels Sørensen, skrev i sit brev til kongen den 6.august 1660, at svenskerne "ikke forskånede Guds Tempel, men jammerligen til grund devasteredes og ødelagdes".

Beboerne blev den 10.august beordret til at søge til kirke i Brønshøj. Kirken blev genopbygget i 1664. Tegning til den nye kirke blev udført af kongens bygmester, Albertus Mathiesen, og murermester Troels Steffensen udførte arbejdet.

Det samme år blev Rødovre anneks til Brønshøj sogn.

Brønshøj Kirke.

Led stor skade, det var her svenskerne oprettede en kæmpestor lejr på bakkeskråningerne med barakker og telte, lejren var større i omkreds end København. Kirken blev brugt til ammunitionsdepot og til fremstilling af de første håndgranater, der ikke bare eksploderede, men hang fast på det de ramte.

Tårnby kirke blev ligesom Gladsaxe kirke skånet for ødelæggelser, det siges at Karl Gustav brugte dem. Kilder: Jul.Pedersen, V Møller, John F.Ekvall m.flere. Sammendrag af Sv.Olsen juli 1994, redigeret af Dan Olsen.